

НАВЧАЛЬНИЙ КУРС "МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ КВАЛІФІКАЦІЇ У ВШ"

В статье раскрыты основные задачи курса, его тематическое структурирование по модульному принципу, представлены разработанные рейтинговые баллы модульного контроля.

На сучасному етапі розвитку вищої музичної освіти фортепіанне навчання – необхідний компонент фахової підготовки майбутнього вчителя.

Курс «Методика викладання дисципліни кваліфікації у вузі» як один із головних предметів в комплексі дисциплін інструментального циклу, спрямований на пізнання студентами інструментально-виконавського мистецтва у його цілісному вимірі, методичну підготовку студентів-магістрів зі спеціальності – фортепіано. Наукові основи методики – це система базових, теоретично розроблених знань, що синтезують наукові узагальнення теорії та практики фортепіанного навчання і становлять фундамент професійної компетентності майбутніх викладачів-піаністів.

Актуальність курсу зумовлена суттєво підвищеними сучасними вимогами до професійної підготовки майбутнього педагога-музиканта.

Мета вивчення дисципліни – формування методико-педагогічної компетентності майбутнього педагога – викладача дисципліни виконавського спрямування – фортепіано.

Програма курсу охоплює широке коло питань музично-виконавського мистецтва, загальнопедагогічних та специфічних принципів фортепіанного навчання, структури музично-педагогічної діяльності, особливостей комплексного розвитку музичних здібностей студента-піаніста як основи формування його особистісних якостей та професійної майстерності. У зв'язку з цим особливо важливим є опанування методів розвитку музичних здібностей та методів навчання у виконавському класі.

Основні завдання курсу:

- сформувати у студентів знання загальнопедагогічних та специфічних принципів методики фортепіанного навчання, методів та методик фортепіанної підготовки учнівської молоді ;
- передових технологій навчання з фортепіанної педагогіки;
- особливостей процесу учбової музично-виконавської діяльності та процесу її планування;
- основних методів та форм роботи в класі фортепіанної підготовки;
- основних закономірностей музично-виконавського розвитку учнів різних вікових категорій;
- підвищити рівень готовності студентів-магістрантів до самостійної, творчої роботи з учнями у майбутній музично-навчальній діяльності.

На основі означених знань мають бути сформовані **уміння**:

- накопичувати та вільно оперувати психолого-педагогічними та методичними знаннями в конкретних ситуаціях фортепіанного навчання;
- створювати власну інтерпретацію;
- здійснювати художній та педагогічний аналіз музичного твору;
- володіти навичками читання нотного тексту з аркуша; самостійно опрацьовувати музичний матеріал та вирішувати проблемні учбово-виконавські завдання.

Вивчення навчальної дисципліни "Методика викладання дисципліни кваліфікації у ВШ" організовується за принципом кредитно-модульної системи, яка сприяє систематичній та динамічній роботі студентів над засвоєнням теоретичної дисципліни, з використанням модульної технології навчання та рейтингового оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу.

Структура курсу. Дисципліна "Методика викладання дисциплін кваліфікації у ВШ" розрахована на 54 години (1,5 кредита). З них: 32 години розраховані на аудиторну роботу, 22 години – на самостійну роботу. Аудиторні роботи розподілені наступним чином: лекційних 19 годин, 4 години – практичних, 9 годин індивідуальної роботи зі студентами. У програмі запропоновані орієнтовні переліки завдань для практичних занять, що надає можливість вибору форми роботи для викладача вищої школи.

Навчальний матеріал структурований за модульним принципом:

Модуль 1. Студенти знайомляться з методологічними основами та специфічними принципами методики фортепіанного навчання, принципами педагогіки мистецтва; вивчають особливості планування процесу навчання та методики проведення уроку у фортепіанному класі; зміст, сутність та принципи розвивального навчання у контексті фортепіанної підготовки; особливості формування навичок самостійної роботи учнів за музичним інструментом; опановують методику читання нотного тексту з аркуша та методи навчання у фортепіанному класі.

Модуль 2. Ознайомлення з психолого-педагогічними аспектами розвитку музичних здібностей піаніста в цілому, особливостями розвитку музичних здібностей в процесі учбово-виконавської діяльності (розвитком музичного слуху, музичної пам'яті, почуттям ритму, музичного мислення та музичності). В процесі вивчення теми навчального курсу "Особливості роботи над музичним твором" студенти розглядають етапи роботи над музичним твором, опановують методи та форми роботи над ним, особливості інтерпретації, специфіку підготовки учня до публічного виступу. Важливим аспектом виконавства є художня фортепіанна техніка (художній та рухо-моторні якості виконання, єдність художньо-образної та рухо-моторної сфер виконання).

На практичних заняттях опановувались форми, вивчались методи роботи над поліфонічними творами, п'єсами різних типів, творами великої форми, етюдами.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

п/п	Вид діяльності	Кількість робіт	Результат
	Відвідування заняття	7	5
	Контрольна робота	1	30
	Виконання практичного завдання	2	20
	Виконання індивідуальної роботи	5	20
	Виступ на практичному занятті	2	25
	Підсумковий рейтинговий бал		100

Отже, запропонований курс «Методика викладання дисципліни кваліфікації у ВШ» націлений на: формування методико-педагогічної компетентності студентів-магістрів зі спеціальності – фортепіано, розширення професійного кругозору, творче використання набутих знань в учбово-виконавській діяльності.

Курс розроблено для студентів-магістрантів музично-педагогічного навчання у ВШ на основі сучасних досягнень фортепіанної педагогіки. Значною мірою він пов'язаний з іншими навчальними дисциплінами, такими як: "Педагогіка", "Методика навчання гри на фортепіано", "Музична психологія", "Основний музичний інструмент" (фортепіано).

Гризоглазова Т.І.

ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

В статті розкриваються особливості формування ціннісних орієнтацій ученицької молоді засобами музичного мистецтва, сутність і структурні компоненти ціннісних орієнтацій школярів, освітні методи, педагогічні умови, критерії сформованості ціннісних орієнтацій ученицької молоді засобами музичного мистецтва,

Одним із найважливіших завдань школи є виховання гармонійної, духовно багаті особистості. У Державній національній програмі "Освіта (Україна ХХІ століття)" наголошується, що без подолання девальвації загальнолюдських цінностей, немислиме виховання справжнього громадянина. Фундаментальні духовні цінності людства у сучасній школі мають стати домінантою навчально-виховного процесу.

З огляду на це важливим і актуальним є концептуальне осмислення процесу формування ціннісних орієнтацій школярів засобами музичного мистецтва, яке перетворює суспільні цінності в їхнє внутрішнє надбання, особистісне ставлення до них. Музичне мистецтво розвиває ціннісне мислення та свідомість особистості, яка сприймає життя крізь призму образів; забезпечує привласнення ціннісних аспектів художніх образів в індивідуальні, особистісні. А тому введення аксіологічної константи у зміст музичної освіти сприятиме формуванню ціннісних орієнтацій учнів.

В.О.Сухомлинський стверджував, що пізнаючи цінності мистецтва, людина пізнає людське в людині, підіймається до прекрасного.

В умовах музичної освіти загальнолюдські, національні, морально-естетичні цінності можуть виступати аксіологічними критеріями моделювання змісту музично-освітнього процесу, заломлюючись в призмі специфічних цілей, природи педагогічної діяльності, що має аксіологічну спрямованість.

Зміст і критерії естетичної цінності досліджувались Ю.Боревим, А.Гулигою, В.Корнієнко, Н.Михєєвою, Л.Столвичем; музично-педагогічні

аспекти ціннісних орієнтацій - в працях Е.Абдулліна, Ю.Алієва, В.Анненкова, В.Бутенко, В.Дряпки, І.Зяюна, С.М.Каргопольцева, О.Набоки, О.Рудницької, Г. Падалки, Л.Хлебнікової, В.Шахрай, В.Шацької, Л.Школяр, О.Щолокової та ін.